

Передплата

«РУСЛАНА» вноситься:

в Австрії:

за цілий рік . . . 20 кор.
 за пів року . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 за місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вареш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш мплости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дамбровського (Хорунщини). Експедиция місцевя в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає сядине на попереднє застереженє.— Рекламациі неопечатаніє вільні від порта.— Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Пересилене в заграничнім міністерстві.

(×) Недалека сесія делегації, яка має почати ся 24. листопада в Пешті, послужила приводом, що порушено наново передовсім в малярских дневниках справу становища міністра заграничних справ гр. Голуховського. Як відомо, ще в останній весняній сесії угорської делегації, малярські незалежні і людські підняли боротьбу проти гр. Голуховського, котрому они приписують вплив на деякі рішення Корони в справах угорских, а особливо не можуть забути того 23-го вересня, коли то монарх по п'ятихвилювним послуханю відослав малярских проводирів до гр. Голуховського. Отже вже на весняній сесії делегації змагали малярські незалежні, щоби гр. Голуховському висловити недовіре задля его політики заграничної. Одначе заграничну політику веде міністерство заграничних справ в порозуміню з угорским міністерством на основі XII арт. угорского закона з 1867 р. Тимто недовіре висловлене міністрови заграничних справ було би звернене також і проти угорского міністерства, з котрим міністер заграничних справ порозуміє ся в справах заграничної політики. Угорскому міністрови-президентови повело ся прибор-

кати опозицію в угорській делегації і гр. Голуховский одержав свій бюджет.

З наближенем нової сесії делегаційної розпочав боротьбу відомий незалежний малярский Угрон, а за ним Беля Барабаш і людовець Раковский, головно з особистих понук, в малярских дневниках а тим способом розрухано наново сю справу, котра літом була затихла. Хоч привід до сеї боротьби є головно особистої вдачі, бож гр. Голуховский в справі заграничної політики ішов на руку Малярам, одначе его противники обжаловують гр. Голуховського, що не умів визискати сучасного положеня Росії і здобути для Австро-Угорщини належного їй впливу на Балканьскім півострові. Тим способом приписують они вину гр. Голуховському, що із Сербією дійшло до справдешної цювої війни та що навіть Болгария, задля котрої Австро-Угорщина наражувала ся на небезпечність грізної війни (як се тепер виявило ся з оповіщених що й не споминів кн. Гогенльоге), явно іде проти інтересів Австро-Угорщини. Незалежні змагали до того, щоби в слідууючій сесії не гр. Голуховский заступав уже бюджет міністерства заграничних справ, а колиб его не повело ся їм до того часу повалити, тоді наміряли довести до висловленя недовіря гр. Голуховському в делегації. Сій останній можли-

вости старав ся запобігти міністер-президент Векерле, щоби се недовіре з виказаних вгорі причин не трафіло також его і задлятого, як дневники висловили ся влучно, є Векерле від кільканайцяти днів листоносом між малярскою коаліцією, зглядно незалежними а Коронною. Корона, як запевняють, не рада була зміні в заграничнім міністерстві, позаяк гр. Голуховский в трудних хвилях угорского пересиленя неперечно пособляє Короні своєю радою. Мимо того однак становище гр. Голуховського не дало ся удержати, позаяк Малярі змагають до дальшого розширеня свого впливу і бажають обсадити також міністерство заграничних справ малярским політиком.

Гр. Голуховский вніс в неділю просьбу о звільненє, позаяк міністер-президент Векерле не міг єму дати запоруки, що сесія делегаційна відбуде ся спокійно, без висловленя недовіря, наколи гр. Голуховский дальше остане на своїм становищі. Се була велика похибка міністра справ заграничних, що він вижидав сеї поруки і доперва не одержавши її, рішив ся уступити, позаяк тим способом захитав взагалі становище міністерства заграничних справ, зробив его неначеб зависимим від прихильности і охорони угорского міністерства.

Нинішня телеграма доносить з Відня, що в неділю в полудне цїсар при-

Гі де Мопасан.

КОНФУЗИЯ.

(Дальше.)

Подекуди долїтав нас шум потока, що точив ся по скалах і мішав ся з дзеленьканєм дзвінків на конях а потім губив ся в далечи за нами.

Я висунув злегка ногу і трунув її легко в стопу, котрої не посунула. Я не ворухнув ся, ждав, і несподівано, змінюючи тон, ріжні серцеві речі почав звірювати ся. Схопив її за руку — і того мені не боронила.

Говорив без перестанку, чимраз близше уха, чимраз близше її уст. Вже чув удари її серця на моїх грудях. Справді било скоро і сильно — добрий знак; — тоді, помаленьки, зложив я свої уста на її шиї, певний, що вже маю її, так далеко певний, що був би ся заложив, о не знати що.

Але нараз кинулась, якби її збудив

раптом хто зі сну, кинула ся так сильно, що зіпхнула мене на другий кінець повозу. Потім, закінь міг я зрозуміти, застановити ся, дістав я насамперед п'ять чи шість страшних ударів в лице, почім слїдував цілий град ударів кулаком, сильних, болючих. Я чув їх всюди на собі, позбавлений можливости відданя їх в глибокій темноті, котра закривала ту битву.

Я витягнув руки, хочачи зловити її рамена — але дарма. Наконєць, не знаючи вже, що маю робити, відвернув ся я задом, підставляючи лише плечі під її шалені атаки і ховаючи голову в найтіснійший кут повозу.

Зрозуміла може по відголосі ударів той десперацкый маневр і перестала зараз бити мене.

По малій хвилині усїла в своїм куті і зачала плакати на цілий голос, що тревало що найменше з годину.

Я всунув ся в глибину повозу, дуже занепокоєний і дуже завстиджений. Хотїв говорити, але що сказати її? Я не міг знайти нічого! Оправдувати

ся? То було би дурне! Щож би ви сказали в такій ситуації? Також нічо, дати спокій.

Шльохла тепер тихо і вдихала глибоко, що зворушувало і непокоїло мене. Я радби був її потїшати, уцілювати, як цілує ся засумовані діти, перепросити, внасти їй до ніг. Але я не сьмів.

Дуже дурні такі ситуації!

Наконєць успокоїла ся і ми сіли, кожде в своїм куті, без руху і німі, підчас коли дилїжанс точив ся все а все вперед і тільки задержував ся деколи, щоби змінити коні. Ми замикали тоді скоро очі, обоє, щоби не видіти себе цілком, коли впадав до повозу живий луч ліхтарні зі стайні. Потім, знов забирав ся дилїжанс в дальшу дорогу; а запашний і здоровий воздух корсиканьских гір пестив нам без перестанку лице і уста, і упивав мене як вино.

(Конець буде).

няв в Шенбруні гр. Голуховського на довній авдисиці, на якій стала принята формальна просьба о димісію.

З огляду на недалеку сесію делегації буде заіменованій вже в найближших днях его наслідник. Поки що Корона ще не рішила ся що до наслідника, а становище Корони тепер тим трудніше, бо треба уникнути всякого підзору, будьто міністерство заграничних справ в зависиме від волі мадарских політиків. Між кандидатами вичисляють гр. Менсдорфа амбасадора льондонського, котрий є швагром гр. Аппонього, угорского міністра просьвіти. Одначе в дуже поважних політичних кругах говорять також про петербурского амбасадора бар. Еренталя, котрий довів до приятних взаємин між Австрією а Росією і все був браний в комбінацію, скоро лише була мова про зміну в міністерстві заграничних справ.

3 подорожи до св. Землі.

(Дальше).

Єрусалим 15. вересня 1906.

Вже два дни пробуємо в гостинних мурах австро-угорского приючу, а доси не пізнали его близше. Збудований за австрийскі гроші стоїть під управою ректора і місторектора, яких вибирають з поміж сьвітських священників австро-угорской монархії. До него прилучений дім Сестер милосердия, які ведуть цілу господарку в приюті і опікують ся хорими поломниками з рідкою вічливостию, якою відзначають ся на сході всі монахи і монахині.

Найцікавішою річю в приюті є галерія паломників з Австро-Угорщини, яку заложив австрийский полковник Гіммель, організатор людских паломництв до св. Землі. Руске паломництво має дуже багато сему полковникови до завдячення, який безкорисно служив радою і досьвідченєм руским організаторам, а навіть для докладнішого пояснення приїжджав до Львова, та було би зовсім понятно, если би паломники хотіли ему відповідно виявити свою вдячність. Численні таблиці гербові, гарно викінчені, між якими є герб гр. Шептицьких з рускою написію, доповнить еще таблиця руского паломництва. Є се може дуже мала дрібничка, але пригадає Русинів иншим народам, які так мало про нас знають. В каплиці приюту є осібна галерія паломників з австрийского цісарского дому. Для історика є се цікава збірка. Замість даху є платформа, обведена муром на те, щоби ловити дощеву воду. Хотяй є водопроводи, які йдуть до міста тим самим місцем, куда ішли давні, однак они за малі для потреб міста, для того кождий підчас дощевой пори ловить дощівку і переховує в великих резервоарах. Вода дорога, так що за ванну води до купання треба було платити 2 К. Вид з криші гарний, однак не видко цілого міста, позаяк приют лежить в долині між двома з 5 горбів, на яких збудований Єрусалим, де перехрещує ся страстна дорога, ведуча від брами св. Стефана на захід до церкви Гробу близько брами яфської,

з дорогою, яка веде від брами дамаскинської на полудне до мошеї Омара і до муру, де жиди плачуть.

Дзвінок відозвав ся на знак, що ідемо до муру плачу. Вправді первісно був инший плян, але треба користати з того, що заходить шабас, бо буде більше жидів, як звичайно і буде обряд сьвятчнійший. Декотрі вже укладають собі, як то виломлять каміня з муру і зроблять своїм жидкам, добрим знакомим, велику утіху. Довга, проста, хотий вузка улица веде на полудне долиною попри горб Морія. На право веде дорога страсна, на ліво є площа сьвятині Омара. Зближає ся дільниця жидівска, яку чути по запаху і пізнати по бруді. По лівій руці є якби склеплений перехід (пассаж) аж до площі сьвятинної. Є се цілий ряд млинів. За хвилину минаємо школу угорских жидів, та скручуємо на право до гори, відтак вже крутими вузенькими заулками на діл зближаємо ся до ціли.

Коло нас переходить якийсь мужчина гарної будови з накиненою хусткою на голову, так що заслонив собі цілком очи. Се був цілковитий сліпець, який дотикаючи муру, шукав дороги.

Сліпих в Єрусалимі велике число, так велике, що попросту дивує чужинця. Кажуть, що між бідними мешканцями сего міста є майже половина сліпих, а причина сего, що родичі не дбають за дітий. В улиці глота. Се жиди спішають до муру. Між ними можна докладно розрізнити, звідки они походять. Ті в довгих, чорних халатах в папках з куніці, то з Галичини і Росії. Они пізнали по ноши наших селян, та почали розмовляти і допитувати ся про Галичину і завели розмову, як то нераз в потягу цікаві жидки допитують ся і раді би все знати. Жиди з Угорщини мають в додатку під бекепою жупан в довгі чорні і ясно жовті паски. Були також поступові жиди в короткій Французкій ноши.

Жидів, які носять ся по арабски, пізнати тільки по пейзах і яснійшій барвілиці. Тих є мало. Переважаючу часть творять жиди-паломники і такі, що вже приїхали тут умирати. Жиди займають ся лиш ремеслом та крамарством, побіч Греків, Вірмен та Арабів. Видко луну на мурі і чути великий клекіт. Приходимо близше і бачимо масу жидів, — а всі австрийскі. Позаяк всі жиди не могли би змістити ся під муром плачу, то ділять ся на партії. Митрополит цілий час прислухував ся тим наріканям з великим занятєм. Треба мені було кавальчик муру. Даю тихцем одному жидкови всемогучий бакшіш, а він шкробнув по мурі тай тихцем всунув мені каміньчик. Видко, що плач инша річ, а гешефт инша... Мур плачу є давним муром жидівским і є лиш на долині, бо горішню часть муру збудували вже Турки. З пятниці на суботу приходять тут жиди численніше, а кромі сего молять ся они цілий тиждень без перерви, цілують з побожностію почорніле каміня, на яким стояв величавий храм Соломона, та плачуть ревно над упадком царства свого. Коли ми вертали звідси, жиди відпровадили нас добрий кусень дороги і випитували про Галичину.

(Дальше буде).

Дві найстарші доні.

Церков католицка находить ся тепер в положеню Шекспірівского короля Ліра, якого невдячні дві найстарші доньки проганяють від своїх порогів. Доньками тими є Франція і Еспанія. Можна би повести аналогію еще дальше, що ось трета, найменше люблена і узгляднена донька приняла опущеного старика, а тою третою донькою малаб бути... Німеччина. Однак на всякий спосіб, що до протестантской Німеччини, то єї відносини до католицкой Церкви, се тільки пригрівка, а властиво музика будучини. Франція вже виграла свою арию, переживши повний розділ між державою а церквою і зірвавши всі нитки з римским Престолом. Тому займемо ся тільки тою другою з обох найстарших доньок, яка тепер замикає свої ворота перед католицкою Церквою.

Еспанія, ся до недавна еще ультракатолицка і глибоко побожна Еспанія, почала наслідувати Францію в борбі з Церквою. Заледви полагоджено непорозумінь, яке було вибухнуло межі Мадритом а Римом перед півроком в шкільній квестії, виступає тепер еспаньске правительство за згодою короля перед кортези з проєктом закона против монастирів. Проєкт жадає, щоби основуване нових монастирів зависіло від дозволу правительства, а існуючі вже монастирі мусять позбути ся всякої недвижимої власности, приносячої дохід, а можуть натомість займатися виробом яких-небудь предметів, оплачуючи заробковий податок, як всякий инший підприємець. Надто не вільно — після проєкту — монастирям мати монахів, які не є еспаньскими горожанами, а також не можуть еспаньскі монастирі підлягати заграничній зверхности, яка не має еспаньского горожанства; очевидно разом з тим наступить розділ маєтків, які до тепер в кождім чині є спільні.

Причин до такого радикального виступленя Еспанії против монашої інституції зложило ся досить. Передовсім має запобічи сей проєкт закона поселеню Французских монахів, які покидаючи Францію в наслідок тамошних репресий, основували би радо свої монастирі зараз в найближшій сусідстві вітчизни, на полудневих збочах Піренеїв. Вправді Еспанія могла би еще зискати на тім, бо французскі монахи привезли би безперечно з собою знатні капітали, а занявшись школами, опікою над убогими і т. д. могли би причинити ся чимало для піднесеня мало культурних околиць північної Еспанії. Однак з одной стороны еспаньска зависимість від Франції так під фінансовим, як і політичним зглядом, а з другої той «дух часу», який виправляючи правдиві оргії на церковнім полі у Франції, заразив собою також і еспаньске правительство, а з ним і молодого короля.

Що до сего послідного, то ще і обавя за власну корону заставляє его стати політичним трабантом соціалістичной Франції. В самій Еспанії почали більше рушати ся тепер Карлісти, а они уходять за ревних католиків, отже виступати против духовенства, значить підривати зна-

чине Карлістів. А ще може більше заважив панеспанський конгрес, який відбувся недавно в полудневій Америці в Буенос-Айрес. Іменно полуднево-американські еспанські республіки, налякані судобою Панами і Куби, яких Союзні Держави Північної Америки з нагоди пацифікації окупували, — порішили відкритися від такого небезпечного панамеріканізму, а зачязавши союз еспанських республік полудневої і середньої Америки, навязати тісніші зносини зі своєю європейською метрополією. Однак учасники конгресу зажадали в сій цілі рішучо, щоби Еспанія перемінила ся на республіку...

Рідка проява у Американців пієтизму до метрополії є очевидно для Еспанії великою добичею так під моральним, як і матеріальним зглядом. Тож еспанські політики будуть усильно старати ся і агітувати за тісною злукою з полудневою Америкою, а тим самим і за зреспубліканізованям вітчизни. Молодий король Альфонс має багато причин жити як в найліпшій комітиві з Францією, але чи тамошні республіканці підуть підприти вго престол против еспанських республіканів — се більше чим сумніве. З того цілого хаосу суперечних собі зглядів не вмів король Альфонс вишукати иншої дороги, як утерту у Франції стежку церковних репресій.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** Ві второк: руско-кат. Евлампія; римо-кат. Йована Капістр. — В середу: руско-кат. Филипа, Теоф. римо-кат. Рафаїла Арханг.

— **Пожарне сокільство.** В минулім чверт році заложено 15 нових пожарних філій львівського „Сокола“. Всіх пожарних філій було з днем 30. м. м. 307 (нині є вже 310). На першім місці що до числа філій станув тепер стрийський повіт з 34 філіями (6 завязано сего року), а на другім львівський повіт з 33-ма (2 сегорічні). Потім йдуть повіти: Рогатин 23 філій (2), Гусятин 19 (2), Товмач 15 (3), Бібрка 14 (6), Станиславів 12 (1), по 11: Золочів (3 сегорічні), Камінка (2) і Підгайці (5); по 9: Заліщики (5) і Чортків (4); Бучач 8; по 7: Перемишляни (5) і Городок (2); по 6: Дрогобич і Тереховля (1); по 5: Борщів (2), Долина, Жидачів (1), Калуш (2), Рава р. (1), Сокаль (2) і Тернопіль; по 4: Бережани і Самбір; по 3: Зборів (1), Жовква і Рудки; по 2: Збараж (1), по 1 філії: Березів (1), Броди, Городенка (1), Коломия (2), Перемишль і Скалат (1); Ланьцут, Мостиска, Надвірна, Ст. Самбір, Сяноч, Ярослав і Чесанів. Пожарні інструктори львівського „Сокола“ в останніх трох місяцях були в отсих місцевостях на отвореню філій і переводили курси пожарництва: Дичків, Малехів, Заболотівка, Улашківці, Товсте, Ляшки мур., Сороки, Стриганці, Поморяни, Шульганівка, Кошилівці, Попівці, Кліцко, Поршна, Мшана, Дрищів, Рудники, а 3-тижневі курси пожарництва преведено в Товмачі і Войниліві. Крім того переводили курси пожарництва інструктори стрийського і станиславівського „Сокола“, а коломийський „Сокол“ вислав відпоручників на отвореня філій в околиці. Пожарні філії нашого товариства не лише зростають в числі, але і розвивають ся чим раз красше що до своєї діяльності. Сегорічна переписка філій з львівським „Соколом“ яка виказує з кінцем вересня 890 позицій, свідчить, що філії стоять в тісних зносинах з матерним товариством і хіснують ся єго інформаціями та радами. Сей живий зрїст рускої сокільської організації не на руку деяким кругам, а доказом сего розвязане староствами трох філій, а се в Гаях і Чижикові (пов. Львів) і в Мшанди

(пов. Гусятин). Причиною розвязаня були нині виступи тих товариств на політичній арені. — **Пожарна комісія львівського „Сокола“.**

— **Іменована.** Кр. рада шк. іменовала заст. учителів в гімназіях: Ан. Польцина в Ряшеві, Бол. Кайма в Дрогобичі, Меч. Гавлика і Павла Данка в Дембиці, Романа Гладішовського в Стрию, Ром. Потшебинського в Самборі і Волдсл. Гірша в Бродях, а перенесла учителя школи вправ, Петра Будинського з Сокаля до шк. вправ в Станиславові та заст. учит. Алекс. Домбровського з гімн. в Бродях до філії V. гімн. у Львові.

— **З Глустого коло Заліщик** пишуть: Намістництво відкинуло всі протести внесені против останніх виборів до громадської ради в містечку Глустим і затвердило ті вибори в цілости. В склад нововибраної громадської ради входить 6 Русинів, а то: судовий радник п. А. Боцюрків, місцевий парох о. Т. Курняк і чотирох свідомих місчан-Русинів.

— **Вісти з закорд. України.** Нове товариство „Просвіта“ ім. М. Драгоманова в Лубнях відбуло вчера перші збори. Се товариство має таку мету як і київська „Просвіта“. Членська вкладка — карбованець на рік.

В Кременчуці арештовано багато політичних. Викрито конспіративну квартиру і в ній забрано шифроване листоване. Арештовано на тій квартирі двох.

В Києві має повстати нова партія з молодих людей „Двуглавий орел“. Партія має на меті бороти ся з анархістами, соціал-демократами і соціалістами-революціонерами.

— **Красва рада шкільна** іменовала в народних школах: о. Івана Павлюка катехитом в 6-к. шк. муж. в Товмачі, Стан. Бирківну учителькою 5-к. шк. в Комарі, Івана Лопушанського управ. 5-к. шк. в Берездівцях, Марію Тишковську учит. 5-к. шк. в Косові, Елзон. Ришкевичівну учит. 4-к. шк. в Бурштині, Ант. Гринишакову учит. 4-к. шк. в Князьолуці, управителями 2-к. шкіль: Мих. Микетюка в Винограді, Вас. Букатовича в Сороках, Ів. Городського в Іванівцях, Мик. Данилюка в Черемхові, Мик. Ковальковського в Камінці вел., Ів. Михайлова в Загайполи; учителями 2-к. шкіль: Ядв. Пюрєчку в Будиліві, Тер. Олесницьку в Радохонцях, Вол. Августина в Загірянах, Марію Кухарську в Раківці; учителями (льками) 1-к. шкіль: Йос. Крижановського в Лугах к. Коропця, Евг. Стровера в Костельниках, Мар. Ковальську в Вульці росп., Вяч. Мархваниця в Красній, Олімп. Савчинського в Луці, Мар. Расівну в Пильхові, Ів. Менкяша в Люторизи, Йос. Завадовського в Шепарівцях; — перенесла учительку: Віру Трусевицивну з Викторова дол. до Добриля, а в стан супочинку: Івана Ярему в Глинянах і Каз. Єниківну в Дичках.

— **Вшехпольські хулігани.** Львівський орган вшехпольців потуючи в суботу звіт з заложеня у Львові „Товариства мілоснікув щеплосці Львова“ додає на кінці від себе: „Цікаву гадку порушив на вчерашних зборах др. Чарній, котру попер дир. Лутинський. Отсе они зазначили, що попри останки старинного Львова, потребує оірки і новий Львів, показує ся потреба береженя єго народowego характеру, аби з верхною формою не перечив історичній традиції. Та думка не удержала ся але вже є кинена. Може бути, а навіть повинен найти ся гурток людей, що займуть ся і теперішністю нашого города.“

Гурток вшехпольських хуліганів мав би очистити Львів з Русинів, а як то робить ся, мали они вже нагоду навчити ся в Седльцях коло Варшави на жидях в спілці з московськими салдатами.

— **З почти.** В цілі зменшеня писаня і приєшненя висилки листів в підприємствах, що ведуть сильну кореспонденцію, дозволило міністерство торговлі — на разі на пробу — на уживане в краєвім обороті коперт звичайного формату купецкого (около 16 см. довготи а 13 см. ширини), котрі по стороні адресовій мають витинок 10 до 12 см. довгий а 6 до 8 см. широкий, заліплений сильно зі споду про-

зорим папером, даючим можливість точного відчитаня заголовка, що становить заравом адресу листу. Уживане таких коперт є обмежене до листів звичайних, а дозволяє ся на то угоджене лише під услівем, що дотичне підприємство зрече ся всякої рекламації листів того рода. Аж до уложеня можливо одного типу таких коперт, котрий відповідав би всім вимогам поштового обороту і був в торговлі загально прийнятій, мусять підприємства, що наміряють уживати коперт з прозорими вставками на адресовій стороні, предложити за кожним разом взорець тихже міністерству торговлі до затверженя, а коли то наступить, повідомить ся о тім також дотичний уряд поштовий місяця наданя.

— **Дрібні вісти.** В будучім році стане пригорішній ул. Личаківській новий дім для руского пароха церкви св. Петра і Павла. Дім буде коштувати 34.000 К, а до єго будови причинять ся попри львівський магістрат сторони, обовязані до того конкуренційним законом. — В суботу помер надзвичайний професор ботаніки на львівськім університеті, др. Александер Залєвський. — По день 16. с. м. вписало ся на львівськім університеті 3.092 слухачів і слухачок. З того є на богословськім відділі 367 слухачів, на правничім 1564, на лікарськім 224 (між ними 28 женцин), а на філософськім 939 (116 женцин).

— **Переписка Радації.** Авторами прегарного фейлетону п. з. „Русалкова вода“ etc. доносимо, що пічнемо їх друкувати в найближчих днях. ВПв. п. Б. Л. в Кр. „Наймицку“ пічнемо небавом друкувати.

— **Репертуар руского театру в Бучачі.** Саля „Сокола“. Початок о 7½ вечером. Білети продає торговля п. Рогозинського. (Абонамент на 6 вистав під ряд 10 К).

Ві второк 23. жовтня: „На дні“, сцени з дна життя в 4 діях М. Горького.

— **Репертуар місного театру у Львові.**

В понеділок: „Орлеянська діва“.

Ві второк: „Оповіданя Гофмана“, оп. 4 д. Оффенбаха.

В середу: „Маман Колібри“, ком. 4 д. Г. Батаїля.

Наука, штука, література.

— **Іван Франко. „Semper tiro“** збірка поезій. Львів 1906.

Поета semper tiro. Все і все новий, все знаходить у своїй душі нові мотиви, нові жерела, що бють живучою, сьвятою водою. Таке саме є й у д. Франка. По чудовій своїм змістом та формою збірці „Зівяле листе“, яка чимало щуму наробила своєю появою, по кількох инших збірках появилася нова книжочка поезій, нових напярмом, змістом, думками. Почавши від знаменитих, можна би сказати, змістом „Нових співомовок“ а скінчивши на недокінченій поемі „Лісовій іділлії“ все тут нове й цікаве. Кажучи „нове“ не розумію тут зараз сьвіжо друковане, бо є тут чимало віршів друкованих вже давнійше переважно у „Літ. Наук. Вістнику“ пр. цикль „На старі теми“, „Посьвята“ у „Лісовій іділлії“ „Конкістадори“ здаєсь й ще щось друге. Нове се все тим, що тут не весь так ярко суспільний відклад, що в сих віршах Франка не так багато (як хось виразив ся) агітації.

Збірка зачинаєсь дрібними віршами, не звязаними в одну цілість, що з вінкою „Сонета“ не роблять вражіння. За те „Сонет“ держаний строго й немов викуваний в мarmorі. Чергою йде „Лісова іділлія“ поема з віршованою присьвятою для Миколи Вороного, з прольогом та двома піснями. Дві дальші пісні будуть колись — каже автор. І в тім ціла хіба сєї поема. Воно справді ефективно дати у вірцевій формі читати гарну фабулу та уврати її якраз там, де її пункт кульмінаційний — але лише ефективно.

Сама фабула „іділлії“ представляє ся ось як: Знеможений, змучений приходить автор до свого давного друга — ліса відпочати, знайти спокій — та! ту його вже нема. Ліс став цілий доти, доки жив його властитель, бо його вязали до сего ліса спогади. По смерті властителя продали сини сей ліс, його вирубано, переведено через него залізницю і спокій пропав на все. Але ліс розказує йому історію, якої героями — люди.

І зачинаєсь історія найзвичайніша те-

п

ер в світі. Чоловік має жінку, він її любить, вона його, та зараз приходить «сеї третій» і фінка зраджує чоловіка, що обиджений визнає противника і ранить його смертельно. Раненого і непритомного знаходить і приводить лісничий до свого дому, а там залюблює жінка його в раненім. На тім кінчить ся вся історія.

У «лісовій ідилії» дав нам Франко два цікаві сучасні типи: зблязованого панича і романтичної жінки лісничого.

Панич, один з тих, що спивають розкоші із чари життя що до краплини, в яких перед кличем «Evviva la vita» все сходить на другий плян. Адж

— — Прожитого безмірність Ніяка смерть не в силі нам узяти. І що нам страх, присяги, клятви, вірність? Все дуга лиш, щоб нерв життя звязати. Чхати на авторитет! Плювати на покірність! В ярмі конвенцій най осли біжать! Наш клич — свобода! Наш закон — баніта І шлях наш простий... Evviva la vita

І тип сей переведений у д. Франка точно та консеквентно. Жінка лісничого — се знова тип жінчини, що занята виключно собою та своїми мріями. А коли доля прислала їй чоловіка та ще молодого і в пожалованя гіднім стані, вона сейчас бачить у нім свого вимріяного і залюблює в нім.

Слідує чийсь цикл віршів «Нові співомовки» подібно як і «Страшний суд» приносять нам саму сатиру. «Нові співомовки» — цикл стоячий майже на рівні зі співомовками Руданського, хоч форма подекуди у них слаба. Із циклю «На старі теми» найкрасні вірші VI, X та XI. Цикль «Із книги Кааф» визначає ся гарною формою терчнів.

Вкінці додаю, що я нарочно не подав змісту поезій сеї збірки, а зміст «Ліскої ідилії» подав я дуже короткий. Зробив я се тому, що подаючи зміст поезій, псуєсь лише те, що автор напише. А крім того ще одна причина: Нецікавому й докладний зміст не допоможе, а хто цікавий, сей певно купить книжку і не пожалує.

Львів. 16. X. 1906. Франц Кокоский

— Нове видавництво: Молода Муза. Випуск перший обіймає твір Василя Пачовського «Жертва штуки». Львів. 1906. Ціна неопр. 1 К, на тонкім папері 60, опр. 1 К 40 с. Дістати можна в книгарнях або в автора зі скоршою висилкою: «Академічний Дім» Львів.

Випускаючи се видавництво видавці подають підписану слідууючу заяву:

«Зривали ся ми кілька разів до лету, та за кожним разом відчували, що наш розмах не зовсім свободний. Так було і з останною пробою літературним видавництвом «Світ» Тяжкою працею дивгнули ми його понад рівень звичайних проб, але під напором грубої руки видавця ми приневолені лишити «Світ», не маючи в нім своєї волі і свободи. Та наш гурт нерозбитий! Завязуєм нове видавництво «Молода Муза». Видавати мемо тільки оригінальні твори молодих письменників і будуть виходити вони збірка ми в довільнім часі. Львів 7. жовтня 1906 р. Володимир Бирчак, Петро Карманський, Богдан Лепкий, Остап Луцький, Василь Пачовський, Сидір Твердохліб, Стефан Чарнецький, Михайло Якубів.

Перший випуск представляє ся дуже гарно, французкий формат, чистий друк, гарний папір, — обіймає твір знаного автора під заголом «Жертва штуки». Автор порушує нетакану у нас тему колізії між родинним життям а душею артиста, якому найдорознішим скарбом є его штука. Артист зганяє зі світа свою жінку, аби мати для своєї штуки вільні крила та привалений злочинном гинє, оставляючи безсмертний твір, що є портретом замученої жінки. Тема отже обнята з нового боку, як у Гавтмана, Ібзена та Тетмаєра — сильно відчута і пережита. Попри те та поема прозою визначає ся образною, поетичною, чистою мовою і своєрідним артистичним стилем. Залежить від суспільности, чи те видавництво удержить ся; підписані під заявою дали на початок дуже гарний твір, що стоїть на рівені чистої штуки.

Телеграми

з дня 22. жовтня 1906.

Відень. Цісар прийняв президента міністрів бар. Бека на довшій приватній аудієнції.

Париж. Президент Франції Фаллер поручив Клеменсеви утворити новий міністерський кабінет. Клеменсе прийняв сю місію і просив

Буржоа о задержанє теки заграничних справ. Буржоа відказав з огляду на лихий стан здоровля.

Москва. Тутешним дневникам доносять з Петербурга, що більшість міністрів рішила подати ся до димісії сейчас по оголошеню указу про нові вибори до думи.

Торговельні і промислові вісти.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про ціни збіжжя і продуктів у Львові від 15. до 21. жовтня 1906:

	за 50 кlg.
Пшениця	7-65—7-85 К
Жито	5-60—5-85 К
Ячмінь броварняний	6-10—6-50 К
Ячмінь на пашу	5-70—5-90 К
Овес	7-00—7-20 К
Горох до вареня	8-25—9-00 К
Горох на пашу	6-00—6-30 К
Бобик	5-40—5-65 К
Ленча	5-45—5-70 К
Конюшина червона	50-00—57-50 К
Конюшина біла	35-00—45-00 К
Конюшина шведска	60-00—70-00 К
Тимотка	20-00—24-00 К
Ріпак зимовий	13-25—13-50 К
Насіє льняне	10-75—11-00 К
Львянка	11-00—11-25 К
Насіє конопл.	10-00—10-25 К
Хміль	120-00—140-00 К

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ.

(Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові).

Приїхали дня 20. і 21. жовтня: о Михайло Прухницький з Турки, Йосиф Кропф з женою з Дрогобича, др. Куровець з Калуша Володимир Хлопецький з Реклинєць, Александер Строчкий з родиною з Отинії, Іван Трач з Косова, Ізидор Єлюк з Перемишля, о. Зенон Каленюк з Довголуки, Іван Ревакович зі Стрия, Микола Самович з Глецави, Мелитон Видрак, Роман Саноцький і Микола Третяк з Золочева, др. Вергун Дмитро з Відня, др. Глібовицький з Золочева, Василь Петруняк з Незвиск, Александер Галай з Токів, о. Павло Петрицький з Капустинєць, о. Ілля Андрущишин з женою і Юлія Сахоцька з Красного.

Подяка.

Виділ «Рускої ремісничої і промислової Бурси» у Львові почуваєсь до милого обовязку зложити всенародно сердечну подяку за княжий дар славнозвісному оперовому артистї і професорови співу в школі імени Лисенка в Києві Вп. Олександрови Мишузі, котрий — повертаючи з поїздки в св. Землю, загостив до Львова і тут між іншими посїтив також і нашу Бурсу та при тій нагоді жертвував на ціли тої Бурси 1.010 кор. (400 рублів в золоті), заявивши, що і на будуче пам'ятати буде о тій для нашого національного розвою так потрібній і хосенній інституції. Іменем питомців виражаємо нашому Вп. Землякови за сей княжий дар щире Спаси-Біг!

Сей дар рішив Виділ ужити яко перший даток на фонд будови власного дому а користаючи з тої нагоди, відкликує ся Виділ згаданой Бурси до патріотичного загалу о щедрї датки на фонд будови власного дому і надїєсь, що між нашою свідомою суспільністю найдєсь більше меценатів, котрі своїми щедрими датками попруть наші змаганя і допоможуть нам, щоби львівска руска громада в корокім часі збогатилась знов одним новим будинком на славу цілої Русї-України. — Виділ «Рускої ремісничої і промислової Бурси» у Львові.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12-20*, 6-10, 1-40, 5-45, 9-05*
« Кракова	2-31*, 5-50*, 8-45, 1-30, 5-25, 8-40, 9-30*
« Підволочиск	7-20, 11-45, 2-20, 5-50, 10-30*
« Лавочного	7-29, 11-50, 10-50*
« Рави рускої	7-50, 4-50
« Станиславова	8-05
« Самбора	8-15, 1-50, 9-20*
« Яворова	8-18, 4-37
« Коломиї	10-05
« Р'яшева	10-35

На Підзамче.

« Підволочиск 7-05, 11-30, 2-08, 5-35, 10-16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12-45*, 1-—*, 8-35, 2-45, 6-35*, 8-25, 10-05*
« Іцкан	2-51*, 6-15, 9-20, 2-40, 10-40*
« Підволочиск	6-20, 10-55, 2-21, 6-15*, 9-50*, 6-55, 6-—*
« Лавочного	7-30, 2-30, 6-25*
« Самбора	8-55, 4-15, 10-51
« Станиславова	9-10*
« Белзця	10-45
« Р'яшева	4-05
« Коломиї	3-30
« Рави рускої	7-25*, 11-35*
« Стрия	11-10*

З Підзамча:

« Підволочиск 6-32, 11-07, 2-32, 6-27*, 10-02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є зазначені зв'язкою. Пору нічна числить ся від 6. год. вечір до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білети їзди як також білети всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілий день в міскім бюрі ц. к. державних залізниць, пасаж Гансмана ч. 9.

За певну і добру льокацію поручаємо:

- 4 1/2% листи гіпотечні
  - 4% листи гіпотечні
  - 5% листи гіпотечні преміовані
  - 4% листи Товариства кредитового земского
  - 4% і 4 1/2% листи Банку кравого
  - 4% позичку краву
  - 4% облигації пропінацийні і всілякі ренти державні
- Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсї деннім.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 15. до 31. жовтня 1906.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє В неділі і свята 2 представлення о 4. год. пол. і о 8. год. вечером. Що пятницї High-Life представленє. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.